Vuokralaiset

LAUSUNTO
18.11.2016

Ympäristövaliokunnalle

VUOKRALAISET VKL RY:N LAUSUNTO YLEISESTÄ ASUMISTUESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA (HE: 231 / 2016)

Vuokralaiset VKL ry kiittää saamastaan mahdollisuudesta antaa lausunnon eduskunnan ympäristövaliokunnalle hallituksen muutosesityksestä koskien asumistukia.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yleisestä asumistuesta annettua lakia siten, että opiskelijat siirrettäisiin yleisen asumistuen piiriin niin, että opiskelijoiden oikeus asumistukeen ratkaistaisiin yleisestä asumistuesta annetun lain perusteella.

Lisäksi yleisen asumistuen enimmäisasumismenoja rajoitettaisiin valtion talousarvioesityksessä esitettyjen yleisen asumistuen säästötavoitteiden sekä opiskelijoiden siirtämisestä aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseksi.

Kuntaryhmissä 1 ja 2 sovellettaisiin vuonna 2017 samoja enimmäisasumismenoja kuin vuonna 2016. Kuntaryhmissä 3 ja 4 enimmäisasumismenoja leikattaisiin 5 prosentilla.

Viime aikoina paljon keskustelua herättänyt asumistukimenojen kasvu johtuu pitkittyneestä taantumasta, työttömyydestä ja vuokratason kohoamisesta. Yleinen asumistuki ei etuutena ole edelleenkään kovin antelias, toisin kuin julkisesta keskustelusta voisi luulla.

Yleinen asumistuki kattoi KELA:n lokakuun 2016 kuukausitilaston mukaan keskimäärin 54 prosenttia asumismenoista.

- Asumismenot keskimäärin tuen saajaa/ruokakuntaa kohti olivat 608,8 euroa / kk.
- Saatu yleinen asumistuki oli keskimäärin 329,8 euroa / kk.
- Yleinen asumistuki on 80 prosenttia hyväksyttävän asumismenon ja perusomavastuun erotuksesta. Perusomavastuu on tällä hetkellä 42 prosenttia niistä tuloista, jotka ylittävät täysimääräiseen tukeen oikeuttavan tulorajan.
- KELA:n mukaan lokakuussa 2016 yleistä asumistukea sai jo 257.356 ruokakuntaa, joihin kuului yhteensä 483.652 henkilöä.

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E,
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
Faksi (09) 4770 3660
www.vuokralaiset.fi

Vuokralaiset

LAUSUNTO
18.11.2016

Ympäristövaliokunnalle

Opintotuen asumislisä kattoi KELA:n lokakuun 2016 tilaston mukaan keskimäärin 51 prosenttia opiskelijan asumismenoista.

- Asumismenot keskimäärin opintotuen asumislisän saajaa kohti olivat 382,6 euroa / kk.
- Saatu opintotuen asumislisä oli keskimäärin 195,4 euroa / henkilö.
- KELA:n tuoreimman kuukausitilaston mukana lokakuussa 2016 opintotuen asumislisää sai 154.552 henkilöä.

Opiskelijoiden siirto yleiseen asumistukeen on myönteistä

- Vuokralaiset ry:n mielestä opiskelijoiden siirto yleiseen asumistukeen asettaisi jatkossa opiskelijat yhdenvertaiseen asemaan muiden pienituloisten kanssa vuokra-asuntomarkkinoilla.

- Yleinen asumistuki tulisi parantamaan kaikkein pienituloisimpien opiskelijoiden mahdollisuuksia täysipäiväiseen opiskeluun. Opiskelijoiden asumisen tukemisesta tulisi lain muutoksen myötä ympärivuotista, joka parantaisi opiskelijoiden tilannetta etenkin kesäkuukausina. Tämän seurauksena opiskelijoiden tarve toimeentulotukeen asumismenojen kattamiseksi vähenee.

- Lakimuutoksen soveltamisessa on otettava huomioon myös se, että opiskelijoiden keskuudessa erilainen solu- ja kimppa-asuminen on yleistä. Lain soveltamisen ohjeistuksessa on tämän osalta oltava erityisen tarkka, jotta yhdessä asuvia opiskelijoita ei tulkittaisi virheellisesti elatusvelvollisiksi toisiinsa nähden.

Yleinen asumistuki ei nykyisinkään riitä, enimmäisasumismenoja tulisi kaavailtujen leikkausten sijaan korottaa

- Vuokrat ovat nousseet joka vuosi ja sen myötä asumistuen saajienkin asumismenot ovat nousseet. Todennäköisesti vuokrat jatkavat nousuaan yhä vuoden 2017 aikana.

- Valtion talouden säästöjen vuoksi yleisen asumistuen enimmäisasumismenoja ei ole korotettu vuosille 2015 ja 2016.

- Yleisestä asumistuesta annetun lain mukaiset enimmäisasumismenot on sidottu Tilastokeskuksen vahvistamaan koko maan vuokratason kehitystä ja kaikkia vuokra-asuntoja koskevaan vuositason vuokraindeksiin.

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E,
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
Faksi (09) 4770 3660
www.vuokralaiset.fi

- Nyt kaavailtu kuntaryhmien 1 ja 2 enimmäisasumismenojen pitäminen ennallaan leikkaa asumistuensaajien tuloja, kun vuokrat nousevat. Lisäksi kuntaryhmiin 3 ja 4 kaavailtu viiden prosentin leikkaus enimmäisasumismenoihin on mielestämme tuomittavaa.

- Vuokraindeksitilaston perusteella enimmäisasumismenoja tulisi leikkaamisen sijaan korottaa 3 prosentilla.

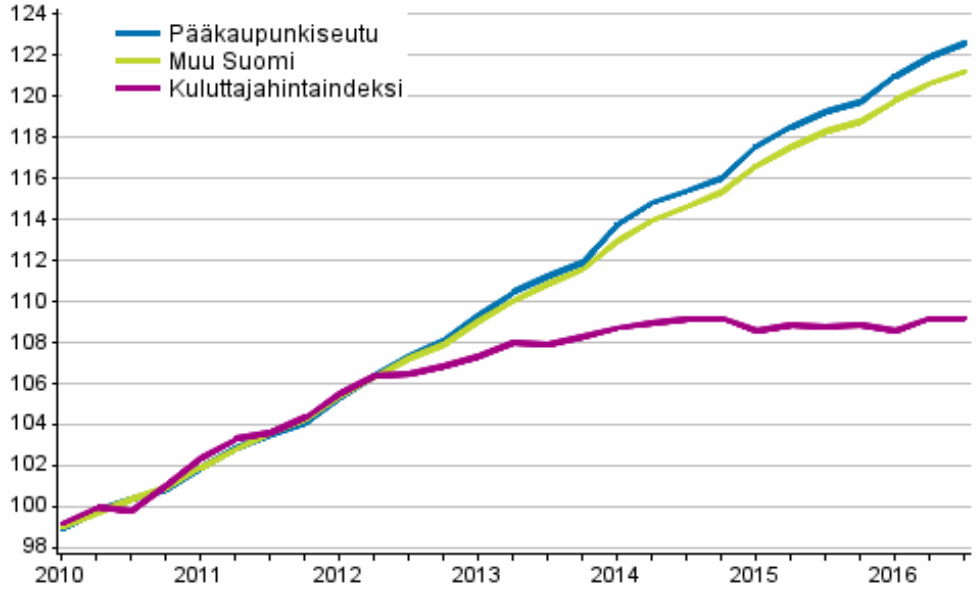
- Yleisen asumistuen enimmäisasumismenot ylittyivät jo nykyisellään noin 70 prosentilla tuensaajista kaikissa kuntaryhmissä.

Vuokrat ovat yhä nousussa

- Mikään ei anna viitteitä siihen, etteivätkö vuokrat jatkaisi nousuaan yhä vuoden 2017 aikana, kuten ne ovat nousseet joka vuosi.

- Tilastokeskuksen julkistamien tuoreimpien tietojen (7.11.2016) mukaan **vuokrien vuosinousu** oli vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä edelleen 2,6 prosenttia (vuosi sitten samaan aikaan nousua oli 3,2 prosenttia).

Vuokrien ja kuluttajahintojen kehitys 2010=100

Lähde: Asuntojen vuokrat, Tilastokeskus

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E,
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
Faksi (09) 4770 3660
www.vuokralaiset.fi

LAUSUNTO
18.11.2016

Ympäristövaliokunnalle

Asumistuen nykyinen taso

- Vuokralaiset ry toteaa, että erityisesti pääkaupunkiseudulle, jossa vuokrat ovat paljon muuta maata kalliimmat, tarvittaisiin yleiseen asumistukeen kohdennettua lisätukea ja korkeampi raja enimmäisasumismenoihin.

- Kasvukeskuksiin muutetaan töiden perässä, koska on pakko, ja tämä nostaa sekä vuokra-asuntojen kysyntää, että asuntopulasta johtuen vuokratasoa.

- Koska hallituksen esitys pyrkii ohjaamaan vuokralaisia muuttamaan edullisempiin asuntoihin, joita ei ole tarjolla, tulisi hallituksen ryhtyä kiireesti panostamaan kohtuuhintaiseen vuokra-asuntotuotantoon huomattavasti nykyistä voimakkaampia toimia.

Leikkausten vaikutukset

- Lakimuutoksen enimmäisasumismenojen rajoituksilla vuonna 2017 kuntaryhmissä 1 ja 2 sekä leikkauksilla kuntaryhmissä 3 ja 4 on negatiiviset vaikutukset jo entuudestaan pienituloisimpien vuokralaisten toimeentuloon ja hyvinvointiin.

- Enimmäisasumismenot ylittävien tuensaajien määrä tulee kasvamaan ja se tulee kasvattamaan puolestaan toimeentulotukimenoja ja mahdollisesti pidentämään myös leipäjonoja.

- Vuokralaiset ry ihmettelee, miksi hallitus haluaa rajoittaa vain asumistukeen hyväksyttäviä enimmäisasumismenoja ja näin heikentää pienituloisten toimeentuloa, mutta ei lainkaan käy keskustelua itse vuokrien tai rakennuskustannusten rajoittamisesta.

- Vuokralaiset ry vetoaa, jotta eduskunta hylkäisi hallituksen esityksen yleisen asumistuen enimmäisasumismenojen leikkausten osalta.

Lisätietoja:

Vuokralaiset VKL ry
Pia Lohikoski
Järjestö- ja koulutuspäällikkö
pia.lohikoski@vuokralaiset.fi
puh:050-3629496

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E,
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
Faksi (09) 4770 3660
www.vuokralaiset.fi